

SELETUSKIRI

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 25. aprilli 2007. a määruse nr 66 “Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas” muutmise“ eelnõu juurde

I. Sissejuhatus

Põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 25. aprilli 2007 a. määruse nr 66 “Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas” muutmise“ eelnõu on välja töötatud „Söödaseaduse” § 4 lõike 6 alusel.

Määruse eelnõu väljatöötamise on peamiselt tinginud Euroopa Liidu uus õigusakt, millega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ loomatoidus leiduvate soovimatute ainete kohta (EÜT L 140, 30.05.2002, lk 10–22) I ja II lisa. Nimetatud direktiivi lisasid on mitu korda oluliselt muudetud. Sellest tulenevalt otsustas Euroopa Komisjon koondada kõik lisade muudatused, ühtlustada terminoloogia ning lisade selguse ja loetavuse parandamiseks muuta lisade struktuuri. Võttes arvesse, et kõnealuse direktiivi lisade sätted on äärmiselt detailsed ja täpsed, jättes liikmesriigile väga vähe otsustamisruumi ühtlustamismeetodite valikul, asendatakse kõnealused lisad otsekohaldavas määruses (EL) nr 574/2011, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ I lisa seoses nitriti, melamiini ja *Ambrosia* spp piirnõrmi ning teatavate koktsidiostaatikumide ja histomostaatikumide ülekandumisega ning koondatakse direktiivi I ja II lisa (ELT L 159, 17.6.2011, lk 7–24) esitatud uute direktiivi lisadega. Nimetatud otsekohalduvat määrust rakendatakse alates 1. juulist 2011. aastal ning vältimaks Euroopa Liidu õiguse dubleerimist on vajalik tunnistada kehtetuks põllumajandusministri 25. aprilli 2007 a. määruse nr 66 “Soovimatute ainete loetelu ja nende sisalduse lubatud piirmäärad söödas” I ja II lisa.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Põllumajandusministeeriumi taimetervise osakonna taimse materjali büroo peaspetsialist Eda Ernes (625 6126, eda.ernes@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Diana Rammul (625 6259, diana.rammul@agri.ee) ning eelnõu keeleteimetaja on õigusosakonna peaspetsialist Leeni Silk (625 6523, leeni.silk@agri.ee).

II. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 muudetakse kehtiva määruse § 2 sõnastus. Uue sõnastuse kohaselt ei tohi soovimatu aine sisaldus söödas ületada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ I lisas kehtestatud piirmäära ning soovimatu aine sisalduse häirekünnis söödas on toodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ II lisas. Võrreldes kehtiva määrusega tehakse otseviide kõnealusele direktiivile, sest vastavalt määruse (EL) nr 574/2011 artiklile 1 on asendatud direktiivi 2002/32/EÜ I ja II lisa nimetatud Euroopa Liidu otsekohaldava määruse lisas esitatud uute direktiivi lisadega 1 ja 2. Eelnõus on viidatud direktiivile mitte nimetatud EL määrusele, põhjusel et EL määruses 574/2011 endas ei kehtestata soovimatute ainete piirmäärasid ja nende sisalduse häirekünniseid, tunnistades kehtetuks direktiivi 2002/32/EÜ I ja II lisa, vaid mainitud EL määrusega üksnes asendatakse direktiivi 2002/32/EÜ I ja II lisa. Seega on õige viidata just nimetatud direktiivi lisadele.

Juhime veel tähelepanu, et nimetatud EL määruse preambula punktis 7 on selgitatud, et direktiivi 2002/32/EÜ lisade sätted on otsekohalduvad ja tervikuna siduvad. Kuigi tegemist on

otsekohalduvate sätetega, millele viitama ei pea, on antud juhul selguse huvides viite tegemine siiski vajalik.

Soovimatu aine on söödas sisalduv kahjulik aine või toode, mis on sinna lisandunud, tekkinud või sattunud sööda tootmisel või keskkonna saastumise tõttu. Direktiivi 2002/32/EÜ I lisa sisaldab loetelu soovimatutest ainetest, mille sisaldusele söödas on kehtestatud piirmäär. Kui uue teabe või olemasoleva teabe ümberhindamise tulemusena selgub, et kehtivad piirmäärad võivad ohustada inimese või loomade tervist, siis tuleb kehtivaid määrasid muuta. Alates 2011. aasta 1. juulist, mil rakendatakse määrust (EL) nr 574/2011, on direktiivi 2002/32/EÜ lisade sätted otse kohaldatavad ja tervikuna siduvad. Sellest tulenevalt muudetakse edaspidi kõnealuse direktiivi lisade sätteid Euroopa Komisjoni määrusega.

Eelnõu punktiga 2 täiendatakse määruse normitehnilist märkust uue määrusega. Pärast teksti „direktiiviga 2010/6/EL (ELT L 37, 10.02.2010, lk 29–32)” lisatakse tekst „, määrusega (EL) nr 574/2011 (ELT L 159, 17.06.2011, lk 7–24”. Normitehnilise märkuse määrusega täiendamise vajadus tuleneb sellest, et õigusakti edasised muudatused oleksid paremini jälgitavad, kuna kõnealuse direktiivi lisasid muudetakse ka edaspidi.

Eelnõu punktiga 3 tunnistatakse kehtetuks määruse mõlemad lisad. Alates 2011. aasta 1. juulist on direktiivi 2002/32/EÜ I ja II lisa asendatud määruse (EL) nr 574/2011 lisaga. Seetõttu tuleb direktiivi I ja II lisa sätete sõnasõnalise taasesitamise vältimiseks kehtiva määruse lisad kehtetuks tunnistada.

III. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas määruses (EL) nr 574/2011, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/32/EÜ I lisa seoses nitriti, melamiini ja *Ambrosia* spp piirnormide ning teatavate koktsidiostaatikumide ja histomonostaatikumide ülekandumisega ning koondatakse direktiivi I ja II lisa (ELT L 159, 17.6.2011, lk 7–24) sätetestatud nõuetega.

IV. Määruse mõjud

Söödad võivad sisaldada soovimatuid aineid, mis võivad ohustada looma ning loomakasvatustoodangu kaudu ka inimese tervist või keskkonda. Soovimatuid aineid täielikult välistada ei ole võimalik, kuid selleks et vältida soovimatuid ja kahjulikke mõjusid, on oluline soovimatute ainete sisaldust söötades vähendada, arvestades nende ägedat mürgist toimet, bioakumulatsiooni ja lagunevust.

Määruse jõustumisel tagatakse loomade ja inimeste tervise parem kaitse toksiliste mõjude eest, sest lisaks direktiivi 2002/32/EÜ lisades varem tehtud muudatuste koondamisele on täiendatud kõnealuse direktiivi I lisa uute piirmääradega melamiini ja *Ambrosia* spp kohta. Uute piirmäärade kehtestamise vajadus tuleneb sellest, et melamiini puhul on tegemist mürgise ainega, mille suur sisaldus söödas võib oluliselt ohustada looma tervist ning *Ambrosia* spp. töötlemata seemnete levik lindude söödaga võib aidata oluliselt kaasa *Ambrosia* spp. levikule, eriti piirkondades, kus taime varem ei esinenud. Taime õietolmu allergeensete omaduste tõttu on *Ambrosia* spp. ohuks looma ja inimese tervisele.

Oluline muudatus, mis määruse jõustumisega Veterinaar- ja Toiduameti järelevalveametnikele ja sööda tootjatele kaasneb, on kehtiva määruse lisades 1 ja 2 sättestatu asendumine direktiivi 2002/32/EÜ I ja II lisas sättestatuga.

V. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused

Kuna määruse kehtestamisega sisulisi muudatusi võrreldes seni kehtiva korraga ette ei nähta, siis ei too selle rakendamine endaga kaasa lisakulutusi riigieelarvest. Samuti ei põhjusta määrusest tulenevate nõuete rakendamine lisakulusid sööda tootjale.

VI. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

VII. Eelnõu kooskõlastamine

Määruse eelnõu esitati kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile ja Sotsiaalministeeriumile ning arvamuse esitamiseks Veterinaar- ja Toiduametile.

Määruse eelnõu kooskõlastas märkusteta Keskkonnaministeerium. Sotsiaalministeerium kooskõlastamiseks ettenähtud tähtaja jooksul eelnõude infosüsteemi kirja eelnõu heakskiitmise või eelnõuga põhjendatult mittenoustumise kohta ei kandnud, samuti ei taotlenud kooskõlastamise tähtaja pikendamist. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 lõikele 4 loetakse eelnõu Sotsiaalministeeriumi poolt kooskõlastatuks.

Ants Noot
Kantsler